МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

М А Т Е Р І А Л И

105-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
присвяченої 80-річчю БДМУ
05, 07, 12 лютого 2024 року

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку, які проводитимуться у 2024 році № 3700679

Чернівці – 2024

УДК 001:378.12(477.85)
ББК 72:74.58
М 34

Матеріали підсумкової 105-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2024. – 477 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 105-ї підсумкової науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Грицюк М.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:
професор Братенко М.К.
професор Булик Р.Є.
професор Гринчук Ф.В.
професор Давиденко І.С.
професор Дейнека С.Є.
професорка Денисенко О.І.
професор Заморський І.І.
професорка Колоскова О.К.
професор Коновчук В.М.
професор Пенішкевич Я.І.
професорка Хухліна О.С.
професор Слободян О.М.
професорка Ткачук С.С.
професорка Тодоріко Л.Д.
професор Юзько О.М.
професорка Годованець О.І.

ISBN 978-617-519-077-7

© Буковинський державний медичний університет, 2024

музею живих мікроорганізмів лабораторії профілактики краплинних інфекцій ДУ «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України».

Результати дослідження. Встановлено, що додавання в рідке поживне середовище (м'ясо-пептонний бульйон) 5 % сироватки крові призводило до зростання в 2 рази відносно контролю (без додавання сироватки) мінімальної бактеріостатичної концентрації всіх досліджених сполук стосовно референс-штаму *S. aureus* ATCC 25923. При цьому величина мінімальної бактеріостатичної концентрації сполуки 2287 стосовно цього штаму стафілококу знизилася до 1,96 мкг/мл, сполуки 2548 – до 7,8 мкг/мл, а сполуки 3062 – до 0,48 мкг/мл.

При збільшенні концентрації сироватки крові в м'ясо-пептонному бульйоні до 10 % виявлено зростання в 4 рази порівняно з контролем мінімальної бактеріостатичної концентрації сполук 2548 та 3062 - величини їх мінімальної бактеріостатичної концентрації стосовно дослідженого штаму стафілококу становили відповідно 15,6 мкг/мл та 0,96 мкг/мл. Водночас, величина мінімальної бактеріостатичної концентрації сполуки 2287 як при концентрації сироватки 10 %, так і 5 % була вищою в 2 рази відносно контролю і залишалась на рівні 1,96 мкг/мл.

Висновки. Вивчення різних концентрацій сироватки крові (5 % та 10 %) у живильному середовищі на антистафілококову активність досліджених нових похідних імідазолів дозволило встановити, що сироватка крові впливає на їх активність, а саме збільшення концентрації білків спричиняє дозозалежне зниження антистафілококової дії (у середньому в 2 – 4 рази). Слід зазначити, що при вмісті 5 % та 10 % сироватки крові вивчені сполуки зберігають достатню антимікробну активність, що має важливе практичне значення. Можливо також припустити, що подальше збільшення вмісту білків сироватки в живильному середовищі може призводити до подальшого зменшення антимікробної активності досліджуваних похідних імідазолів.

Жуковський О.М.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ ВПЛИВУ ДИСКОМФОРТНОГО МІКРОКЛІМАТУ НА ЗДОРОВ'Я ТАНКІСТІВ

Кафедра гігієни та екології

Буковинський державний медичний університет

Вступ.Сучасні бойові машинивідіграють важливе значення в забезпеченні діяльності Збройних Сил України. Тому, одним із пріоритетних завдань військової гігієни є вивчення впливу професійних шкідливих чинників на організм військовослужбовців тарозробка відповідних профілактичних заходів.

Мета дослідження.Проаналізувати причини та наслідки впливу дискомфортного мікроклімату на здоров'я танкістів та окреслити можливі профілактичні заходи.

Матеріал і методи. Проведено огляд та аналіз вітчизняних джерел науково-медичної літератури (В.М. Муженко, 2014; Т.В. Авраменко, 2015; М.Г. Щербань, 2022;Г.І. Бережна, 2022) з використанням бібліосемантичного та аналітичного, методів досліження.

Результати дослідження. Несприятливими для здоров'я військовослужбовців є мікрокліматичні умови у відділеннях броньованих машин, які залежать від температури повітря навколишнього середовища, зокрема, влітку– від ступеня нагріву броні прямим сонячним випромінюванням, а взимку – від її охолодження. На температурний режимтакожсуттєво впливає швидкість обміну повітря всередині машини, яка обумовлюється положенням люків (відчинені чи зачинені), швидкістю руху танка, роботою його вентиляційної системи. Чинником, який поглиблює вплив дискомфортного мікроклімату на членів екіпажу броньованих машин є обмежений розмір робочого простору (до 4 $м^3$), який змушує перебувати військових у вимушеній робочій позі тривалий час.

Зокрема, у холодний період року тривале перебування у вимушеному положенні та обмеження рухів сприяє місцевому переохолодженню танкістів та утворенню у них контактних відморожень. Зниження температури повітря на фоні значної швидкості руху

повітря, особливо в робочомупросторімеханіка-водія (до 3 м/с при відчинених люках) призводять до зростаннятепловтрати шляхом конвекції, а низька радіаційна температура броні – шляхом випромінювання, що сприяєзагальному переохолодженню.

У спеку, внаслідок нагрівання броні прямим сонячним випромінюванням, температура в машині може досягати 40-70 °С. У таких умовах різко зменшується тепловіддача випромінюванням та конвекцією, в результаті чого швидко настає перегрівання організму. Істотнезростння тепловіддачі випаровуванням (потовиділення до 3 л за добу) може супроводжуватися порушенням водно-сольового обміну та втратою водорозчинних вітамінів.

Наслідками роботи членів екіпажу в умовах дискомфортного мікроклімату є зниження боєздатності, збільшення тривалості виконання вогневої задачі та кількості промахів, загострення хронічних захворювань.

Серед заходів щодо профілактики перегрівання військовослужбовців важливе значення має налагодження повітрообміну (відкривання люків, штучна вентиляція) та раціональний питний режим. Важливу роль у захисті танкістів від холоду відіграють раціонально підібрані одяг і взуття, обігрів у теплих приміщеннях, рухова активність за межами машини під час привалів. З метоюзбільшення ефективності профілактичних заходів слід скорочувати тривалість перебування на передовій до 25-30 діб, організовувати ефективний відпочиноквійськовослужбовців, збільшувати в раціоні вміст повноцінних білків та вітамінів.Розвитку і вдосконаленню загальної, швидкісної та силової витривалості танкістів сприяє також їх поетапна фізична підготовка.

Висновок. Санітарний нагляд за умовами військової праці особового складу танкових військта ефективне впровадження заходів профілактики за умов впливу дискомфортного мікроклімату є важливим аспектом підтримання боєздатності військовослужбовців та попередження розвитку професійних захворювань.

Міхєєв А.О.

ЕПІЗООТІЇ В УКРАЇНІ ЗА УМОВ ВІЙНИ

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології
Буковинський державний медичний університет

Вступ. Зоонози – це інфекційні захворювання, які є спільними для тварин і людей. При цьому організм тварин є природнім середовищем для цих збудників, де вони постійно перебувають, розмножуються і виділяються в зовнішнє середовище. Деякі з них знаходять сприятливі умови і в організмі людини, що призводить до розвитку захворювань і навіть смерті, адже захворювання в людей часто має важчий перебіг. Кількість зоонозів, що можуть суттєво нашкодити як тваринам, так і людині достатньо значна – чума, туляремія, сибірка, бруцельоз, лептоспіроз, сальмонельоз, хвороба Лайма, африканська чума свиней тощо. Їх значне поширення може мати місце при стихійних лихах, війні, техногенних катастрофах чи недотриманні карантинних або профілактичних заходів серед свійських та диких тварин. При цьому виникають епізоотії – поширення заразних захворювань серед тварин за короткий проміжок часу, що суттєво перевищує звичний рівень захворюваності на певній території.

Мета. Проаналізувати доступні літературні джерела на предмет вивчення ризику розвитку та поширення епізоотій в Україні за умов війни.

Результати. На сьогодні в Україні проблема зоонозів залишається актуальною в контексті війни росії проти нашої держави, що пов’язано із руйнуваннями, вимушеною міграцією, відсутністю належного ветеринарного контролю та навіть ризиком використання біологічної зброї. Зокрема досі залишається актуальною сибірська виразка, яку за останні 30 років в Україні реєстрували практично в усіх областях серед жуйних тварин. При цьому зв’язок між спалахами її у тварин і випадками серед людей є досить тісним. Іншим актуальним зоонозом є бруцельоз сільськогосподарських та диких тварин. І хоча захворювання на бруцельоз серед людей реєструється спорадично, приблизно 50% випадків завозиться з-за кордону, а головну роль у його поширенні виконують дикі тварини. Також